

АНАЛІЗ ДИНАМІЧНИХ ПРОЦЕСІВ У ВІРТУАЛЬНИХ З'ЄДНАННЯХ ІНФОРМАЦІЙНО-ТЕЛЕКОМУНІКАЦІЙНИХ МЕРЕЖ

I.B. Рубан¹, д.т.н., проф.; О.П. Давикоза²; Г.А. Кучук¹, к.т.н., с.н.с.

¹Харківський університет Повітряних Сил імені Івана Кожедуба

²Командування Повітряних Сил Збройних Сил України

В результаті аналізу потоків в інформаційно-телекомунікаційній мережі встановлено наступне. процеси, що виникають при управлінні віртуальними з'єднаннями, можна поділити на два рівні: відносно повільні процеси встановлення з'єднання за допомогою протоколів маршрутизації і обміну параметрами з'єднання між джерелом і приймачем повідомлення; швидкі процеси, що призводять до варіацій затримок при проходженні пакетів через проміжні вузли віртуального з'єднання; 2) повідомлення транспортного TCP-протоколу є потоком нумерованих байт, що розбивається на IP-пакети; управління інтенсивністю посилки цих пакетів здійснюється з використанням механізму зворотного зв'язку на основі обробки інформації про успішну передачу раніше посланих пакетів; пакети передаються у віртуальний TCP-канал серіями, розмір яких залежить від параметрів транспортного протоколу, що динамічно настроюються; ці параметри залежать від випадкових затримок, що виникають між передачею пакетів і прийомом підтвердження про їх успішну доставку; 4) випадкові варіації величин затримки виникають із-за проходження пакетів через буфери пристрій маршрутізації, а також в результаті зміни маршрутів передачі самих пакетів. Дослідження властивостей масштабної інваріантності динамічних процесів у віртуальних з'єднаннях дозволяє зробити висновок про те, що їх характер визначається механізмом статистичного мультиплексування, при якому можлива втрата пакетів внаслідок перевантаження віртуальних з'єднань. Для побудови моделі таких процесів може бути використана самоподібна множина станів, в якій втрата пакетів компенсується збільшенням часу передачі повідомлення, що призводить до формування протяжних статистичних часових залежностей. Для дослідження властивостей масштабної інваріантності або самоподібності трафіку можна використовувати оцінки статистичних моментів різних порядків при розгляді характеру їх зміни в подвійному логарифмічному масштабі для різних параметрів агрегації спостережень.

МАРШРУТИЗАЦИЯ С БАЛАНСИРОВКОЙ НАГРУЗКИ ПО ДЛИНЕ ОЧЕРЕДИ НА УЗЛАХ ТЕЛЕКОММУНИКАЦИОННОЙ СЕТИ

T.B. Вавенко

Харківський національний університет радіоелектроники

На сучасний день протоколи маршрутизації розвиваються в напрямлении підтримки функцій балансировки нагрузки, реалізація якої на практиці позволяє осуздити многопутевую стратегию маршрутизації в телекоммуникаційних сетях (ТКС). Ефективність математичних моделей, положених в основу протоколов маршрутизації, непосредственно впливає на якість розв'язання, а також на значення показників якості обслуговування (Quality of Service, QoS). Як показав аналіз моделей маршрутизації все з них обладають недостатками, які заключаються в тому, що в них не учищуються характеристики трафіка, циркулюючого в сучасних ТКС, особливості структурного построения сетей и их функціональні параметри и др. В результаті проведеного дослідження була предложенна потокова модель многопутевой маршрутизації, в основу якої положен другой критерий, отличный от используемых в известных моделях. Балансировка нагрузки в предложенной модели осуществляется по длине очереди на узлах ТКС. Известно, что наибольшие задержки пакетов при